

Hørings svar – Bodø kommunes klima- og energiplan 2024-2036

Saksnummer: 2024/5318

Innledning

Bodø Næringsforum og Bodøregionens utviklingsselskap takker for muligheten til å gi høringsinnspill til Bodø kommunes Klima- og energiplan 2024-2036. Vårt hørings svar er på vegne av de berørte medlemmene i Bodø Næringsforum (BNF) og eiere i Bodøregionens Utviklingsselskap (BRUS). Hørings svaret er strukturert i to deler, hvor den første tar for seg plandokumentet, og den andre svarer på tiltaksplanen.

De viktigste punktene i vårt hørings svar er:

- Målene er for ambisiøse og skal nås for raskt. Dette vil skade det lokale næringslivet.
- «Nullutslipp» bør byttes ut med «klimanøytral» for å kunne gjøre klimaarbeidet på en mer effektiv måte.
- Bodø kommune bør ikke sette høyere klimakrav og -mål enn nasjonalt nivå. Dette vil føre til at investeringer og satsninger legges til andre kommuner.
- Bodø kommune må investere i økt nettkapasitet og på sikt økt kraftproduksjon.
- Det bør ikke være krav om full arealnøytralitet.

Generelle bemerkninger

Bodø Næringsforum og BRUS støtter i stor grad ambisjonene høringsutkastet setter. Vi oppfatter derimot at det er lagt opp til at målene skal nås for raskt, og at dette vil legge for mye press på og svekke det lokale næringslivet. Bruken av UFF-rammeverket kan være skadelig, og vi mener det er mer hensiktsmessig å flytte og forbedre aktivitet fremfor å unngå aktivitet. For at Bodø kommune skal kunne fortsette utviklingen sin, er man avhengige av et konkurransedyktig næringsliv. Dette må kommunen legge til rette for, og det er viktig at klima- og energiarbeidet til kommunen ikke går på bekostning av dette. Næringslivet som helhet og de individuelle bedriftene vet selv best hvordan de kan kutte i sine klimagassutslipp.

Næringslivet er opptatt av forutsigbare og ikke minst like konkurransevilkår, og vi mener derfor det er viktig at Bodø kommune baserer seg på nasjonale mål, slik at kravene i Bodø ikke blir strengere enn andre steder. Dersom det skulle skje, vil det føre til at investeringer og satsninger blir lagt til andre kommuner enn Bodø. Dette er verken kommunen, innbyggere eller næringslivet tjent med.

Begrepet «klimanøytral» bør erstatte «nullutslipp» gjennom hele planen. På denne måten vil man kunne nå målsetninger om ønskede kutt raskere og på en mer økonomisk bærekraftig måte. Bruk av «nullutslipp» vil blant annet utelukke fjernvarme, ettersom det er små utslipp knyttet til denne formen for energi, selv om den er klimanøytral.

Klimamål

Som nevnt ovenfor støtter Bodø Næringsforum og BRUS i stor grad Bodø kommunes klimamål, samtidig som de framstår som noe overambisiøse, spesielt med tanke på tidslinjene som er trukket opp for gjennomføring. Det er blant annet ikke realistisk med en utslippsfri anleggsbransje innen 2030. Vi oppfordrer derfor Bodø kommune til å harmonisere målene med nasjonale krav, slik at de er gjennomførbare på en økonomisk bærekraftig måte.

Bodø Næringsforum og BRUS anerkjenner at god arealbruk er viktig, men støtter ikke målet om full arealnøytralitet. Dersom det likevel skulle vedtas, er det viktig at ordningene som settes opp for kompensasjon er fleksible. Det vil være behov for utbygginger i Bodø de kommende årene, og det er mulig at krav full arealnøytralitet vil være bremsende for næringsutviklingen, og dermed den totale utviklingen, i kommunen.

Vi er glade for at Bodø kommune legger vekt på kraft- og nettutfordringene i regionen. Det er viktig at man setter som mål at nettkapasiteten skal økes, både gjennom utbygginger av nettet og effektiviseringstiltak. På sikt vil det være behov for kraftutbygginger.

Satsningsområder

3.1 – Et konkurransedyktig og sirkulært næringsliv.

Bodø Næringsforum og BRUS støtter ambisjonene om å skape flere grønne arbeidsplasser, og det er bra at kommunen ønsker å bistå næringslivet i utviklingen av den grønne konkurransekraften. Samarbeidet bør skje på næringslivets prinsipper, og det er viktig at dette gjøres gjennom insentiver, heller enn reguleringer. Det er bra at kommunen ønsker arenaer for kompetanseheving og bærekraftig samskaping med næringslivet, og det er naturlig at Bodø Næringsforum og BRUS tar denne rollen.

Bodø kommune er avhengig av fortsatt næringsutvikling. Det er derimot ikke realistisk at dette kan skje helt uten nye utslipp, slik det legges opp til i delmål 4 og UFF-rammeverket på dette satsningsområdet.

3.2 – Arealbruk

God arealbruk er viktig, og det er bra at dette er et satsningsområde for Bodø kommune. Tanken om industrielle symbioser er god, og utviklingen av Hernes er en av nøklene til å lykkes med det. Det er fornuftig å prioritere transformasjon av grå arealer, men som nevnt ovenfor bør man ikke ha krav om full arealnøytralitet, da dette vil bremse næringsutviklingen. Dersom man likevel skal kreve dette er man avhengige av at ordningene for kompensasjon er fleksible og lite administrativt ressurskrevende.

Bodø bør ikke ha strengere krav enn andre kommuner når det gjelder klima-, energi og naturkrav i planprosesser. Dette vil føre til at investeringer og satsninger flyttes ut av kommunen, og aktivitetsnivået vil synke. Det er ikke kommunen eller næringslivet tjent med. Vi oppfordrer kommunen til å innføre fleksible og situasjonstilpassede ordninger foran ufravelige lokale krav.

3.3 – Energieffektivisering

Det er bra at Bodø kommune setter energi på dagsordenen. Næringslivet kan delta i effektiviseringen, men ettersom dette kan være relativt kostbart, ønsker vi at Bodø kommune

skal være pådriver for gode støtteordninger for energieffektivisering som kommer hele samfunnet til gode. Det kan ikke komme krav om effektivisering som rammer næringslivet i kommunen. Delmål om nullutslippsbygg og passivhusstandard for kommunale bygg fremstår noe ambisiøst, og vi er bekymret for at dette vil gå utover kommunens omstillingsevne og muligheter til å sette i gang nye byggeprosjekter.

3.4 – Energiforsyning og energiproduksjon

Tilgang på kraft er avgjørende for næringslivet i kommunen, særlig for nyetableringer. Derfor er Bodø Næringsforum og BRUS glade for at kommunen viser vilje til å utvide kapasiteten på strømmettet, samt å bygge ut ny kraftproduksjon. Det er gledelig at kommunen tar aktivt stilling til energilevering til Hernes, og tenker i et langtidsperspektiv. Det er avgjørende for å kunne etablere ny industri i kommunen. Videre er det viktig at satsninger på energistyring, termisk energi og lignende ikke fører til økte kostnader for næringslivet. Bodø Næringsforum og BRUS er ikke enige i at energibruk bør prioriteres til formål som sikrer grønn omstilling og konkurransekraft. Kommunen må forholde seg til nasjonale regler for fordeling. Setningen «kraftkrevende virksomhet skal lokaliseres der det er gunstig mtp. tilgang til kraft» bør tas ut. Bedriftene vet selv best hvor det er mest gunstig å lokalisere seg.

Det er bra at kommunen åpner for ny utbygging av kraft. Det er også gledelig med oppgradering av eksisterende anlegg, men dette kan ikke ses på som en erstatning for utbygging av ny kraft. Det er heller ikke realiserbart at all kraftutbygging skal skje på grå arealer, og kommunen bør åpne for utbygging utenfor dette. Setningen «Utover dette bør kraftutbygginger gjøres med så lav kostnad for økologiske forhold, samfunn og lokale interesser som mulig» bør strykes, eller tones kraftig ned.

3.5 – Utslippsfri og sirkulær kommunal virksomhet

Det er viktig at kommunen i sine anskaffelser ikke setter miljøkrav som lokalt næringsliv ikke kan innfri uten store ulemper. Dersom dette skjer vil man miste konkurransekraft, det lokale næringslivet svekkes, og utviklingen i Bodøsamfunnet vil sakke av.

3.6 – Veitrafikk, mobilitet og transport

Tilgjengelighet med bil er viktig for mange bedrifter i kommunen, både for kunder og varelevering. Derfor er det viktig at det ikke legges opp til for sterke restriktive tiltak mot

biltrafikk i kommunen. Samtidig er det viktig at Bodø kommune jobber for at kollektivtilbudet utvikles på en slik måte at det gir innbyggere god tilgang på næringsliv og kulturtilbud i kommunen, også på kveld og i helger.

3.7 – Bygg og anlegg

Det er ikke realistisk at bygg- og anleggsbransjen skal være utslippsfri innen 2030. Slike krav vil være ødeleggende for utviklingen av kommunen. Det bør ikke settes krav utover nasjonale krav for bransjen, og kommunen bør heller ikke sette strengere krav i sine anbud. Også her oppfordrer vi kommunen å søke klimanøytrale alternativer og ha fokus på utslippsreduksjoner foran det å ha uoppnåelige absoluttkrav. Det er bra at kommunen ønsker å gjøre det enklere å gjenbruke masser og materialer. Kommunen bør ikke regulere når på året forskjellig typer anleggsarbeid skal gjøres. Virksomhetene vet selv hva som er mest effektivt, og bør styre dette selv. Slike reguleringer vil i verste fall true helårlige arbeidsplasser.

3.9 – Bærekraftige og gode liv

Bodø Næringsforum og BRUS er enige i at kommunens klimatiltak ikke skal skape urettferdig byrdefordeling. I den sammenheng er det viktig at næringslivet ikke skal bære en for stor del av byrdene, og derfor må målene tones ned og tidslinjene forlenges.

Tiltaksplan

Tiltak 1, 2 og 10: Bodø kommune bør kanalisere dette arbeidet gjennom næringslivets organisasjoner. Bodø Næringsforum og BRUS er de naturlige samarbeidspartnerne, og har allerede satt fokus på dette arbeidet.

Tiltak 11 og 14: Dette vil være fordyrende for næringslivet, og er ikke ønskelig. Bodø kommunen bør ikke sette strengere krav enn de nasjonale kravene, da dette vil gjøre til at investeringer og satsninger havner andre steder.

Tiltak 20: Dette er ikke ønskelig, ettersom det betydelig vil redusere hvilke bygg kommunen vil ha mulighet til å kunne leie.

Tiltak 48: Heller enn å ha reduksjon av antall parkeringsplasser som mål, bør man ha et mål om god behovstilpasning.

Tiltak 49: Kommunen bør ikke sette krav til om deleordninger og sykkelparkeringer i tilknytning til nye nærings- og boligbygg. Utbyggere vil tilpasse seg markedet som det er ønsket om slike løsninger.

Tiltak 53: Kravene som stilles i kommunens anskaffelser bør ikke føre til at det lokale næringslivet mister konkurransekraften sin.

Tiltak 54: Heller enn å skifte ut sin egen maskinpark, bør kommunen bruke næringslivet. Slik styrker man også næringslivets omstillingsevne.

Tiltak 55: Aktørene i bygg- og anleggsbransjen vet selv best hvordan de gjennomfører prosjekter på en mest mulig effektiv måte. Kommunen bør ikke involvere seg i dette.

Tiltak 56: Kommunen bør ikke sette krav til BREEAM-NOR Very Good-standard i sine nybygg med over 100 MNOK i kostnadsramme, men heller legge seg på nivå med nasjonale krav.

Tiltak 58: Kommunen bør ikke legge inn krav om demonterbare bygg. Fokuset bør heller være å utvikle lovverk som gjør det lettere å gjenbruke materialer.

Tiltak 67: Kommunen bør begrense sine utgifter, og man bør prioritere å lene seg på nasjonale ordninger istedenfor å opprette eget fond.

Konklusjon

Bodø Næringsforum og BRUS mener at målene i utkastet til Bodø kommunes klima- og energiplan er for ambisiøse og kan potensielt skade det lokale næringslivet. Vi er bekymret for at de høye kravene og den raske tidslinjen for gjennomføring vil legge et uforholdsmessig stort press på bedriftene i regionen, noe som kan svekke deres konkurransevne. For å sikre at målene er gjennomførbare og ikke skader næringslivet, foreslår vi justeringer som gjør målene mer realistiske. Man bør også avklare begrepsbruk og bytte ut «nullutslipp» med «klimanøytral» gjennom hele planen og tiltaksplanen. Det er avgjørende at kommunen baserer sine mål og tiltak på nasjonale standarder og unngår å innføre strengere krav enn det som gjelder i andre kommuner. Hvis Bodø innfører strengere krav, risikerer vi at investeringer og satsninger flyttes til andre kommuner, noe som vil være til skade for både kommunen og det lokale næringslivet. Vi oppfordrer derfor Bodø kommune til å vurdere våre innspill nøye

og tilpasse planen slik at den støtter en bærekraftig utvikling som både ivaretar miljøet og sikrer et konkurransedyktig næringsliv i regionen.

Merete Nordheim

Adm. direktør i Bodø Næringsforum

Harald Østbø

Adm. direktør i BRUS